NAVOIY VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI

NAVOIY VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT

2023- yil 1- dekabr holatiga ko'ra
(fermer va dehqon xo'jaliklarisiz)

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma'lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023-yil 1-dekabr holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 22 301 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 19 966 ta). O‘tgan yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 89,2 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 88,0 foiz) tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda.

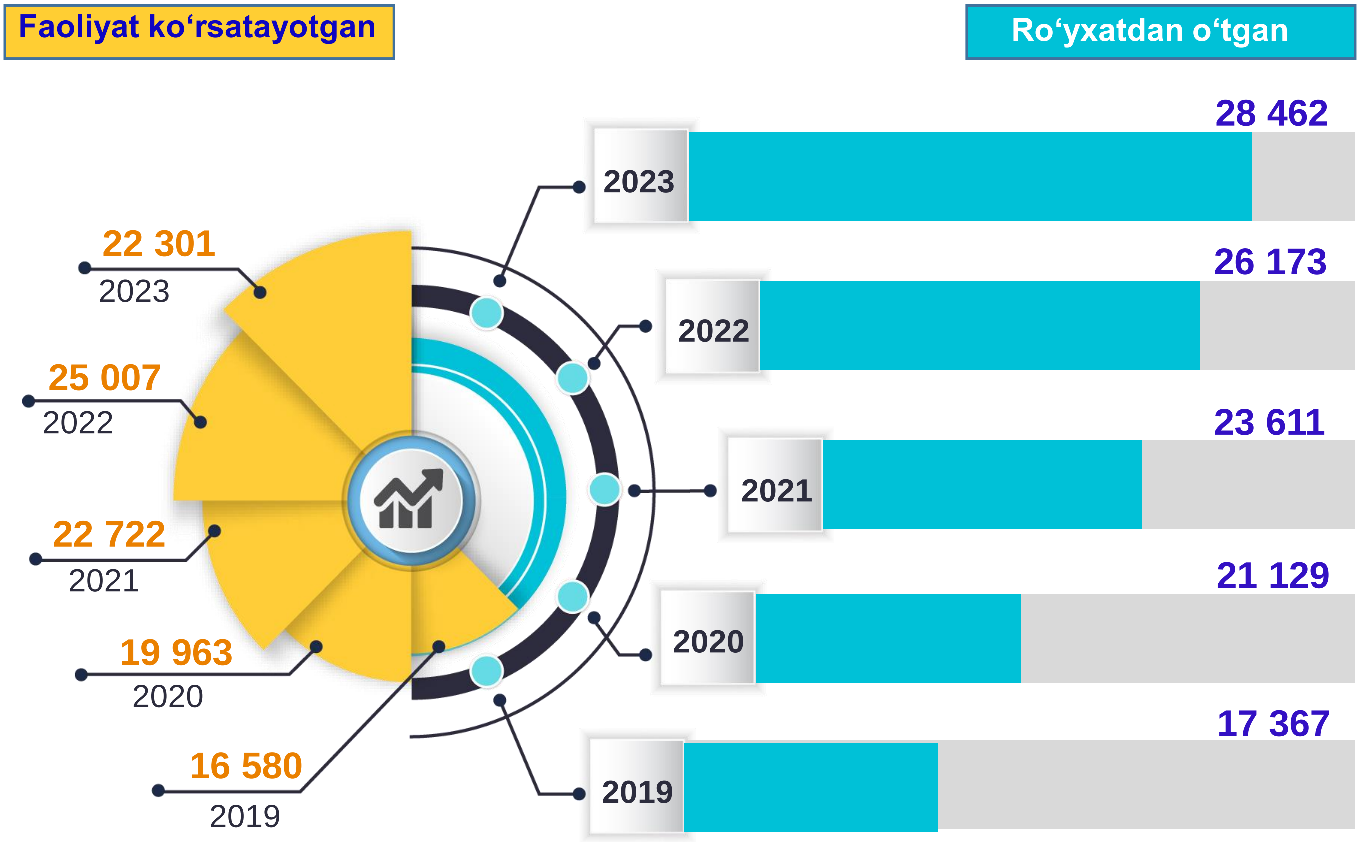

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023- yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

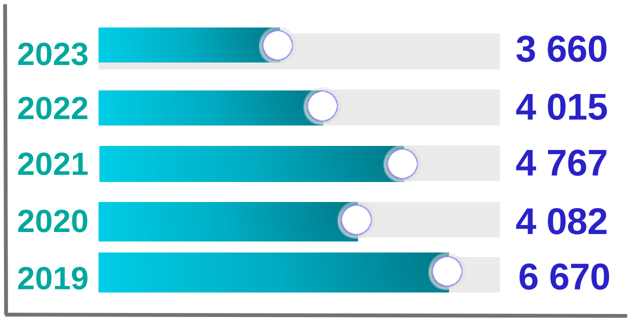

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

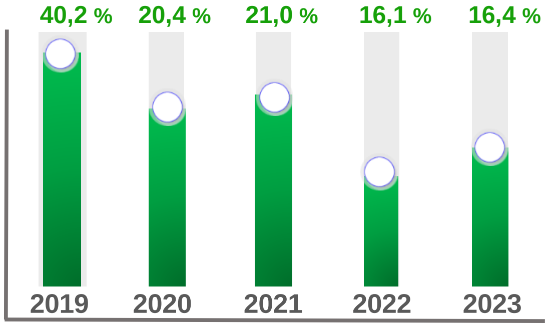

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

512
20,3 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

646
20,2 %

Sanoat

143
10,1 %

Qurilish

1334
16,2 %

Savdo

137
17,5 %

Tashish va saqlash

286
22,2 %

Yashash va ovqatlanish

78
27,8 %

Axborot va aloqa

45
12,6 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

479
11,3 %

Boshqa turlar

2023- yil yanvar-noyabr oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda savdo (104 taga), yashash va ovqatlanish (51 taga) oshganligini ko‘rish mumkin.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda, mas’uliyati cheklangan jamiyatlar 42 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	671	13,5 %	Zarafshon sh.	258	16,9 %
Karmana t.	562	17,1 %	Konimex t.	227	22,0 %
Qiziltepa t.	415	14,0 %	Nurota t.	221	14,2 %
Xatirchi t.	406	15,4 %	Tomdi t.	159	23,4 %
Navbahor t.	392	16,9 %	G‘ozg‘on sh.	95	21,9 %
Uchquduq t.	254	27,6 %			

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

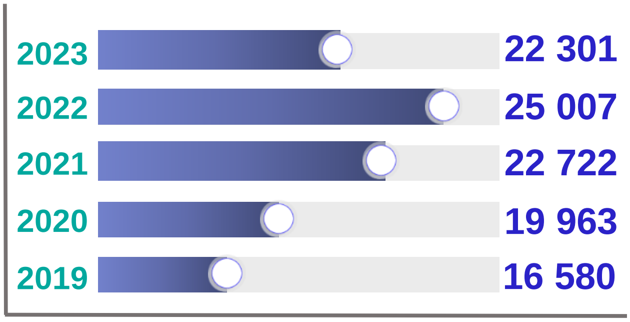

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

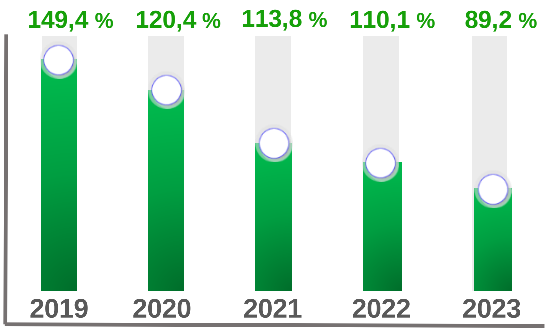

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

2023-yil 1-dekabr holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2020-yilning mos davriga nisbatan quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli o‘sishi bilan ifodalash mumkin: tashish va saqlashda 619 tadan 782 taga (o‘sish 163 ta), savdoda 6 533 tadan 8 227 taga (o‘sish 1 694 ta), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida 2 271 tadan 2 519 taga (o‘sish 248 ta).

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	4 955	Nurota t.	1 554
Karmana t.	3 293	Konimex t.	1 031
Qiziltepa t.	2 967	Uchquduq t.	921
Xatirchi t.	2 628	Tomdi t.	680
Navbahor t.	2 314	G‘ozg‘on sh.	433
Zarafshon sh.	1 525		

4 Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

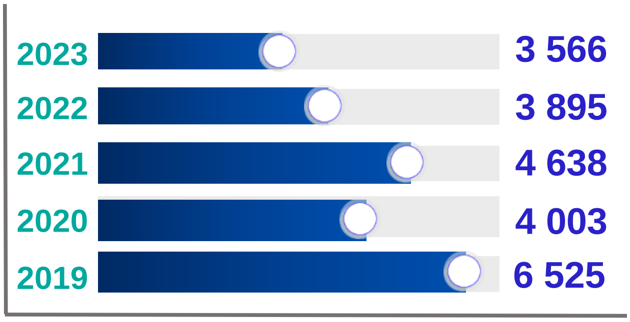

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

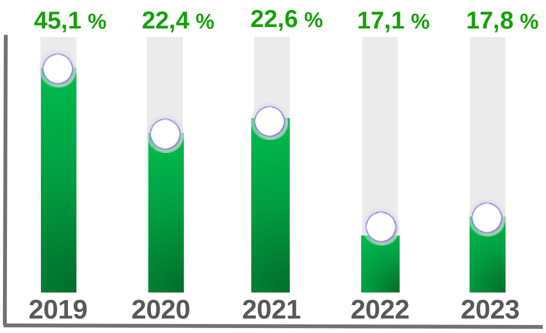

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

512

20,5 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

646

20,3 %

Sanoat

142

10,1 %

Qurilish

1 334

16,2 %

Savdo

136

17,4 %

Tashish va saqlash

285

22,2 %

Yashash va ovqatlanish

78

28,6 %

Axborot va aloqa

45

15,0 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

388

18,4 %

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023-yil yanvar-noyabr oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 3 566 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirmalar va kichik korxonalar 3 552 ta;
- yirik korxonalar 14 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	627	14,4 %	Uchquduq t.	250	31,1 %
Karmana t.	547	18,0 %	Nurota t.	215	15,7 %
Qiziltepa t.	407	14,9 %	Konimex t.	223	24,8 %
Xatirchi t.	402	17,2 %	Tomdi t.	156	26,1 %
Navbahor t.	389	18,2 %	G‘ozg‘on sh.	95	23,7 %
Zarafshon sh.	255	18,2 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

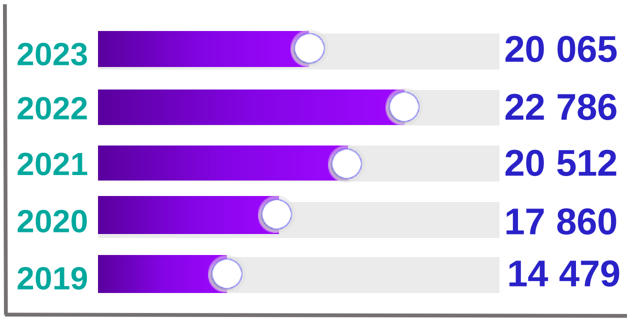

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

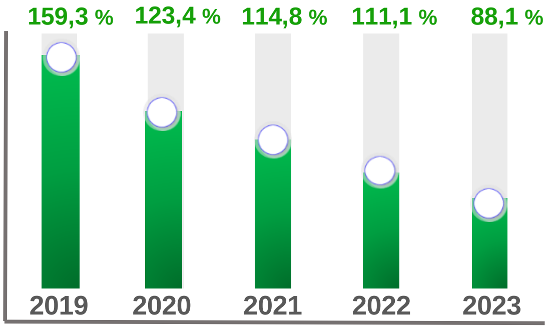

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- dekabr holatiga 20 065 taga yetib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 112,3 foizni tashkil etdi (17 860 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 41,0 foiz, sanoat – 15,9 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 12,4 foiz, qurilish – 7,0 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 6,4 foiz, tashish va saqlash – 3,9 foiz, axborot va aloqa – 1,4 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 1,5 foiz, boshqa turlari – 10,5 foiz.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	4 355	Nurota t.	1 369
Karmana t.	3 038	Konimex t.	900
Qiziltepa t.	2 729	Uchquduq t.	803
Xatirchi t.	2 336	Tomdi t.	597
Navbahor t.	2 138	G‘ozg‘on sh.	401
Zarafshon sh.	1 399		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023	3 552
2022	3 883
2021	4 628
2020	3 997
2019	6 519

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

2019	2020	2021	2022	2023
45,2 %	22,5 %	22,7 %	17,1 %	17,8 %

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

511

20,6 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

645

20,4 %

Sanoat

142

10,1 %

Qurilish

1 332

16,2 %

Savdo

136

17,6 %

Tashish va saqlash

285

22,2 %

Yashash va ovqatlanish

77

28,3 %

Axborot va aloqa

45

15,2 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

379

18,3 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023- yil yanvar-noyabr oylarida savdo sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022-yilning mos davriga nisbatan 1 230 tadan 1 332 taga (o‘sish 102 taga), yashash va ovqatlanish - 234 tadan 285 taga (o‘sish 51 taga), sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish - 40 tadan 45 taga (o‘sish 5 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	627	14,5 %	Uchquduq t.	247	31,0 %
Karmana t.	544	18,0 %	Nurota t.	215	15,8 %
Qiziltepa t.	407	14,9 %	Konimex t.	223	25,0 %
Xatirchi t.	398	17,1 %	Tomdi t.	155	26,1 %
Navbahor t.	389	18,2 %	G‘ozg‘on sh.	94	23,6 %
Zarafshon sh.	253	18,2 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

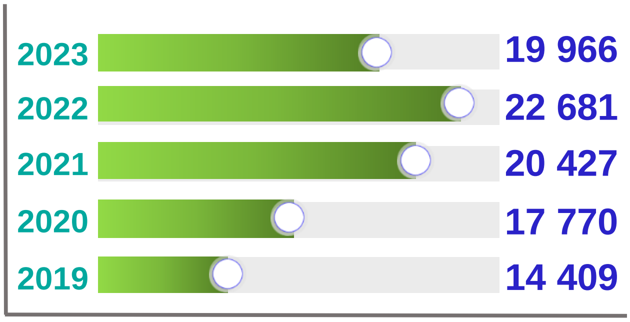

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

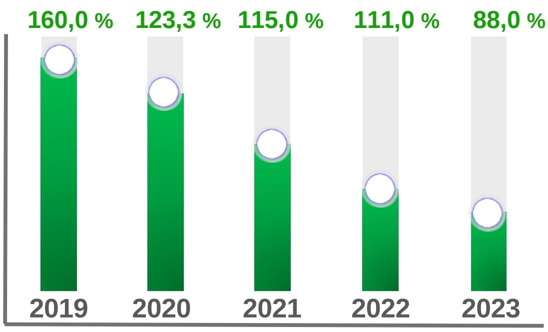

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 484

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 166

Sanoat

1 404

Qurilish

8 209

Savdo

774

Tashish va saqlash

1 285

Yashash va ovqatlanish

272

Axborot va aloqa

297

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 075

Boshqa turlar

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Navoiy shahrida (21,7 foiz), Karmana (15,1 foiz), Qiziltepa (13,6 foiz), Xatirchi (11,7 foiz) va Navbahor (10,7 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	4 324	Nurota t.	1 364
Karmana t.	3 022	Konimex t.	891
Qiziltepa t.	2 723	Uchquduq t.	798
Xatirchi t.	2 329	Tomdi t.	595
Navbahor t.	2 133	G‘ozg‘on sh.	399
Zarafshon sh.	1 388		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	217
Zarafshon sh.	34
G‘ozg‘on sh.	16
Konimex t.	334
Qiziltepa t.	288
Navbahor t.	330
Karmana t.	369
Nurota t.	366
Tomdi t.	199
Uchquduq t.	61
Xatirchi t.	305

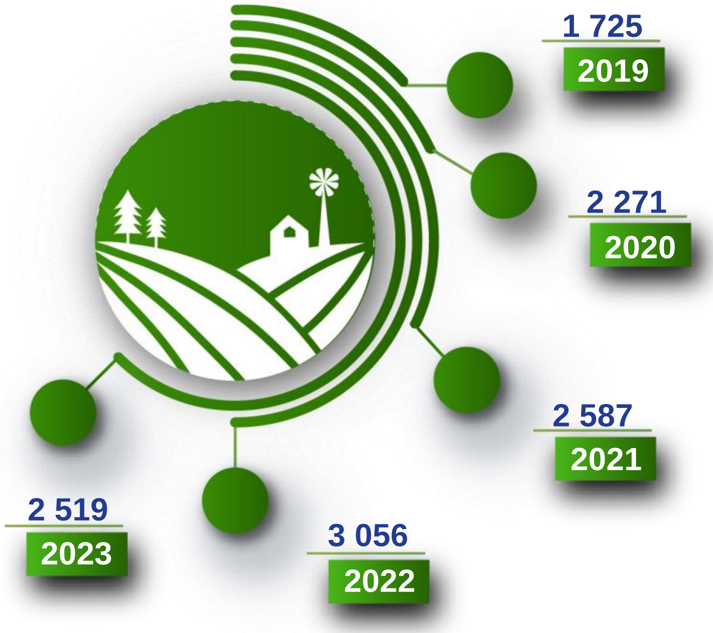

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

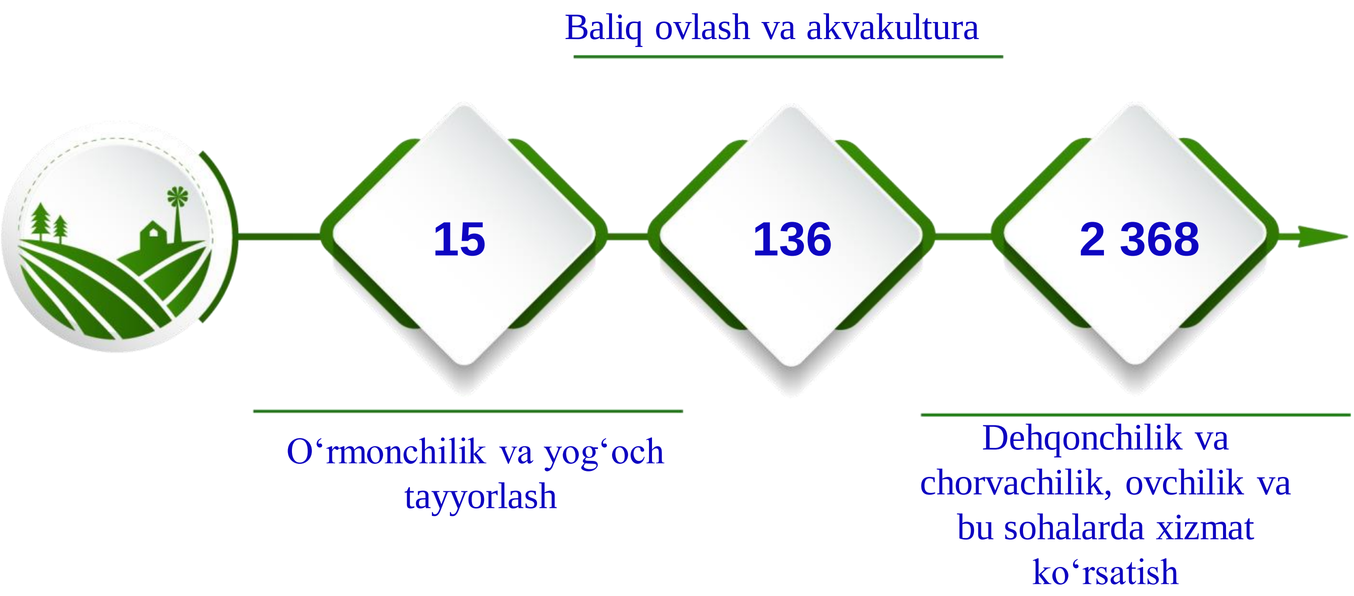

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	654
Zarafshon sh.	268
G‘ozg‘on sh.	233
Konimex t.	93
Qiziltepa t.	327
Navbahor t.	269
Karmana t.	489
Nurota t.	258
Tomdi t.	92
Uchquduq t.	157
Xatirchi t.	352

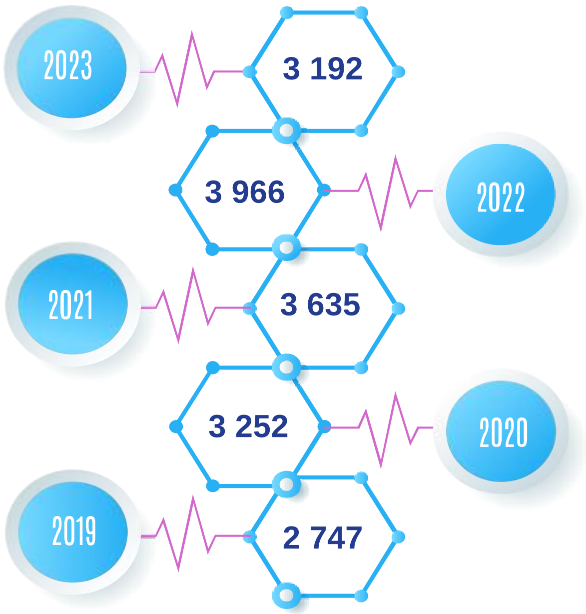

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So‘nggi uch yil ichida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o‘sish sur’ati 86,1 foizni tashkil etdi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 14,3 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 90,5 foizini ishlab chiqarish sanoati (2020 yilning mos davriga nisbatan 95,5 foizni tashkil etdi), 7,0 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish 126,4 foizni tashkil etdi), 2,0 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish 166,7 foizni tashkil etdi) va 0,4 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o‘sish 140,0 foizni tashkil etdi) tashki etgan.

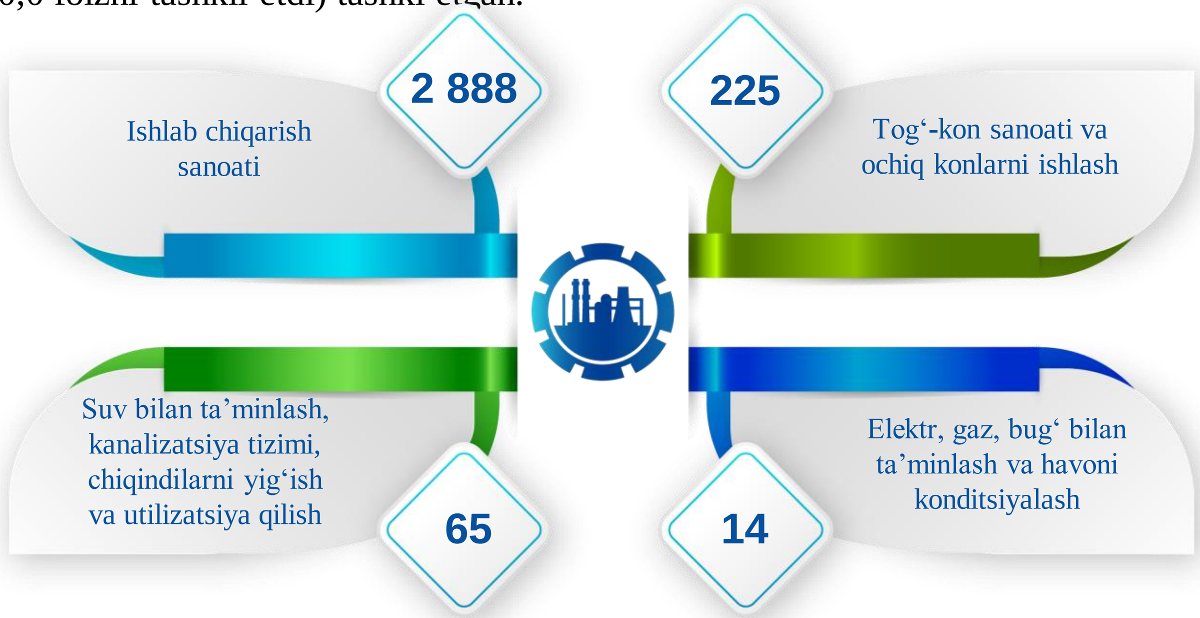

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	418
Zarafshon sh.	120
G‘ozg‘on sh.	14
Konimex t.	35
Qiziltepa t.	214
Navbahor t.	136
Karmana t.	233
Nurota t.	99
Tomdi t.	35
Uchquduq t.	34
Xatirchi t.	84

2023	1 422
2022	1 782
2021	1 672
2020	1 551
2019	1 421

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 54,1 foiz ulushni tashkil etib, 2020 yilning mos davriga nisbatan o‘sish 100,0 foizni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 13,4 foiz ulushni tashkil etib, 2020 yilning mos davriga nisbatan o‘sish 175,2 foizni tashkil etdi;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 32,4 foiz ulushni tashkil etdi.

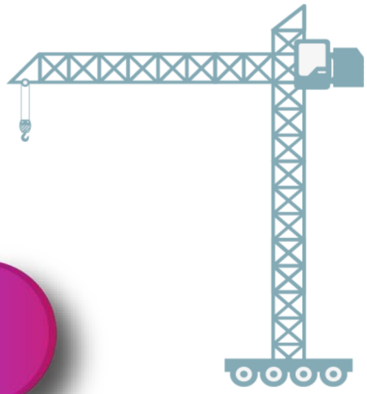

191	Fuqarolik obyektlarini qurish
461	Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari
770	Bino va inshootlar qurish

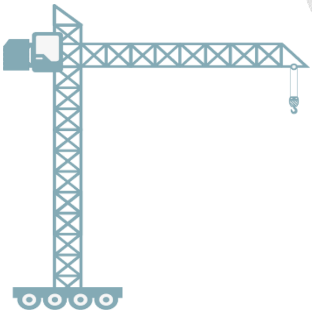

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	1 808
Zarafshon sh.	473
G‘ozg‘on sh.	79
Konimex t.	235
Qiziltepa t.	1 343
Navbahor t.	1 103
Karmana t.	1 212
Nurota t.	348
Tomdi t.	200
Uchquduq t.	329
Xatirchi t.	1 097

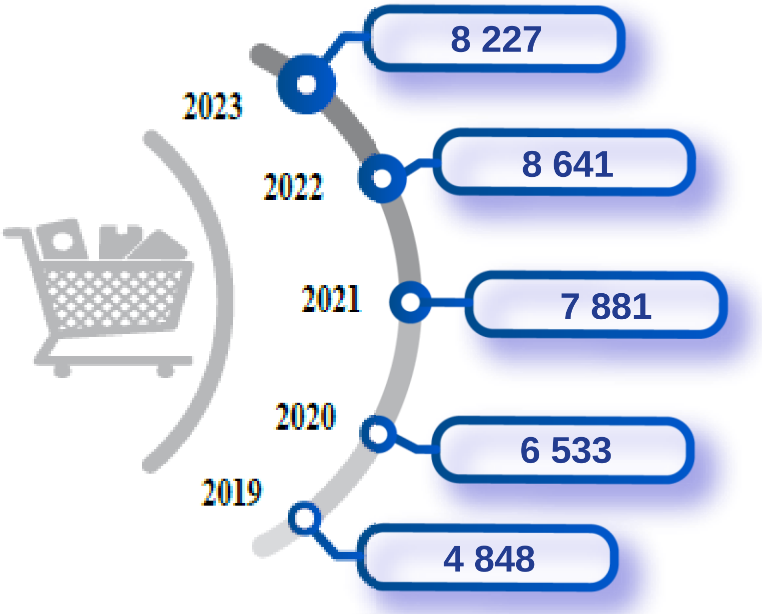

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 8 209 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 72,1 foiz ulushni tashkil etib, 2020 yilning mos davriga nisbatan o‘sish 120,5 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 19,2 foiz ulushni tashkil etib, 2020 yilning mos davriga nisbatan o‘sish 144,5 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 8,7 foiz ulushni tashkil etib, 2020 yilning mos davriga nisbatan o‘sish 138,4 foizni tashkil etdi.

717
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

1 581
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

5 929
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	281
Zarafshon sh.	197
G‘ozg‘on sh.	5
Konimex t.	40
Qiziltepa t.	167
Navbahor t.	73
Karmana t.	195
Nurota t.	58
Tomdi t.	22
Uchquduq t.	93
Xatirchi t.	159

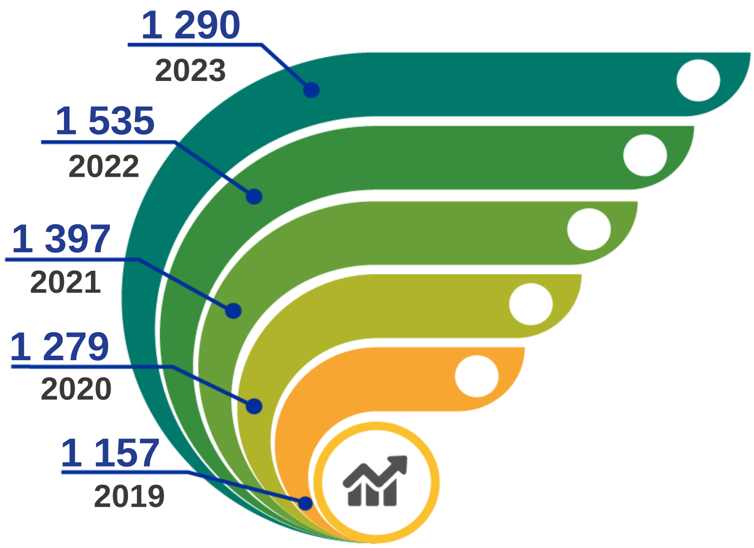

2023- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 111,5 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 11,1 foiz ulushini tashkil etdi;
- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 88,9 foiz ulushini tashkil etdi.

143 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 147 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	86
Zarafshon sh.	22
G‘ozg‘on sh.	5
Konimex t.	10
Qiziltepa t.	34
Navbahor t.	17
Karmana t.	45
Nurota t.	9
Tomdi t.	2
Uchquduq t.	10
Xatirchi t.	41

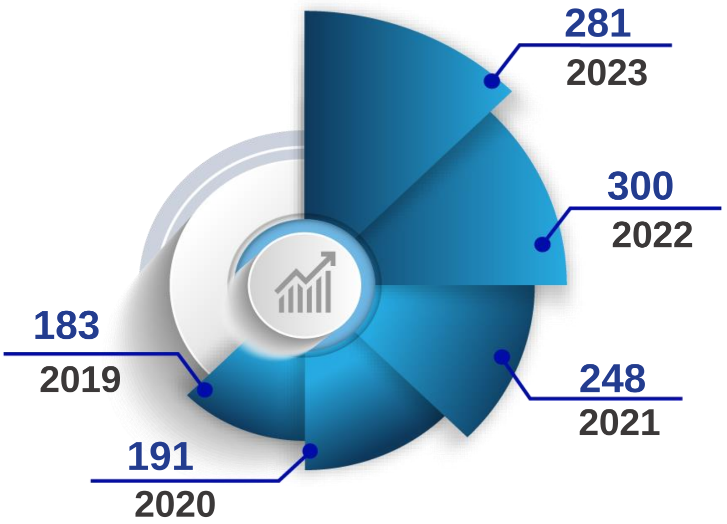

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 14,6 foizini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish 128,1 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 36,7 foizini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish 145,1 foizni tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 48,7 foizini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish 155,7 foizni tashkil etdi.

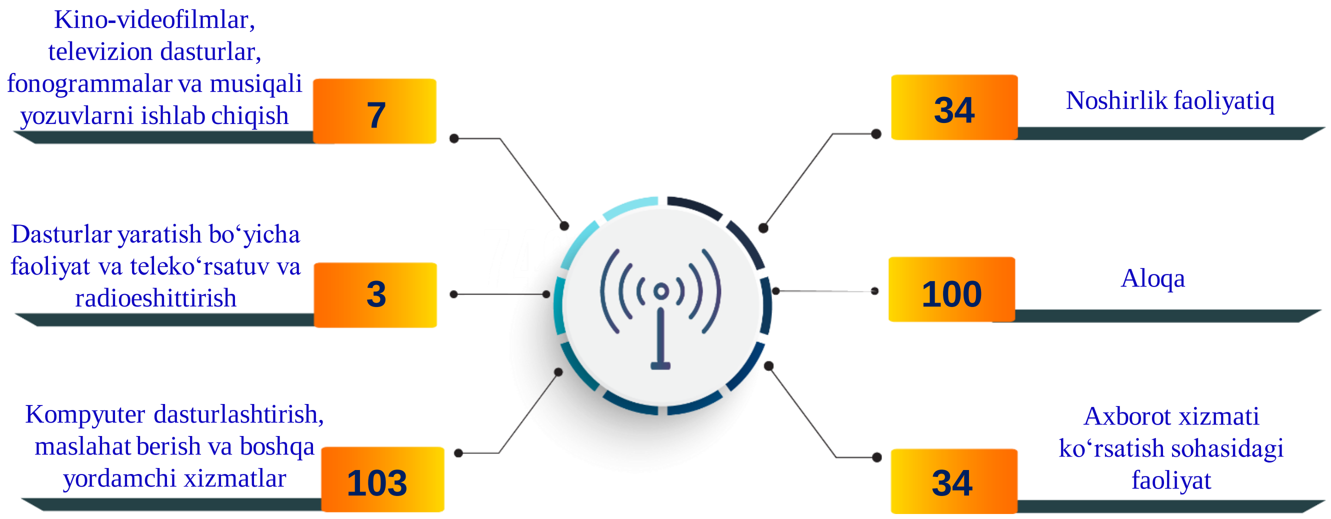

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	144
Zarafshon sh.	37
G‘ozg‘on sh.	3
Konimex t.	6
Qiziltepa t.	31
Navbahor t.	19
Karmana t.	46
Nurota t.	10
Tomdi t.	9
Uchquduq t.	14
Xatirchi t.	39

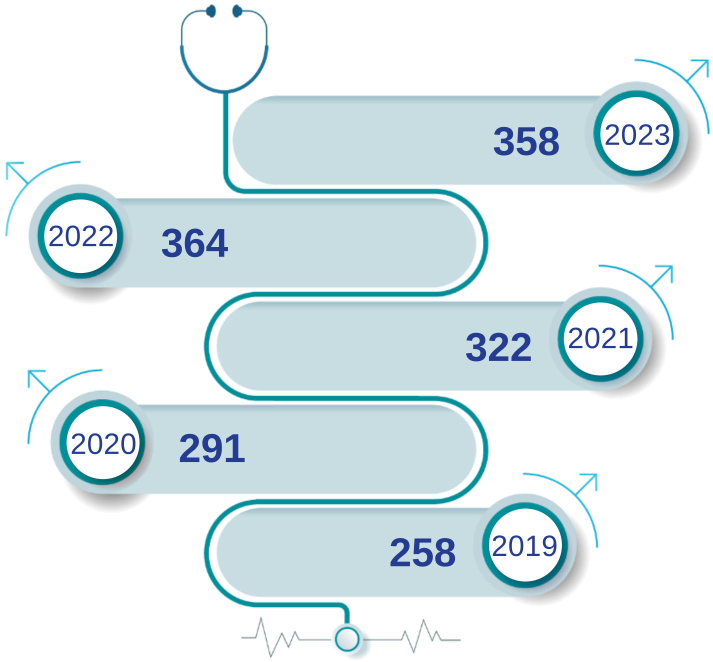

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 358 ta yoki 1,6 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

91,3 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish 120,2 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,6 foizni tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 216,7 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 5,0 foizini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 138,5 foizni tashkil etdi;

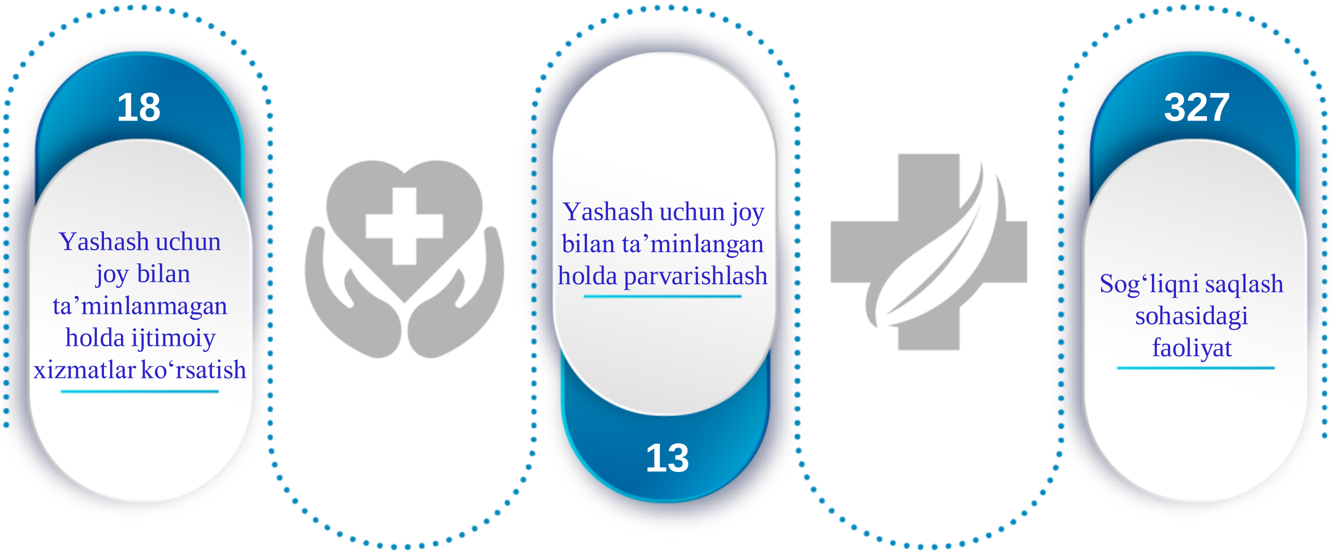

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	218
Zarafshon sh.	46
G‘ozg‘on sh.	3
Konimex t.	7
Qiziltepa t.	148
Navbahor t.	58
Karmana t.	190
Nurota t.	14
Tomdi t.	11
Uchquduq t.	15
Xatirchi t.	72

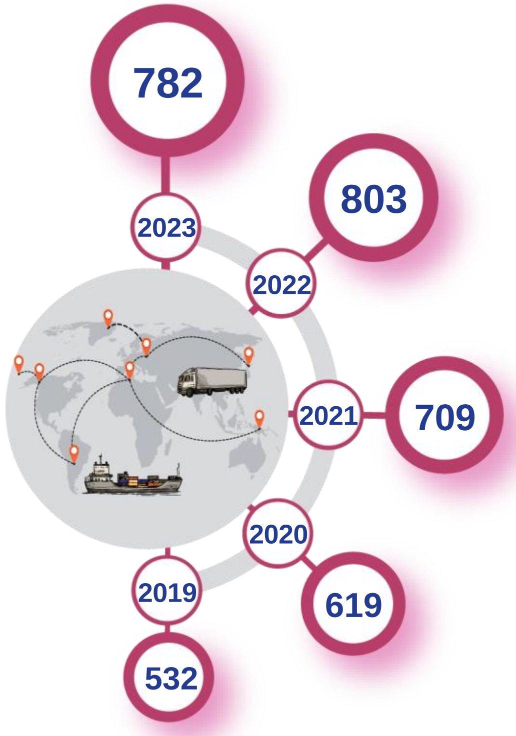

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 3,5 foiz ulushini tashkil etdi.

2020- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o‘sish sur’ati 126,1 foizni tashkil etdi;

ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 137,8 foizni;

pochta va kuryerlik yo‘nalishining o‘sish sur’ati 104,0 foizni tashkil etdi.

Pochta va kuryerlik faoliyati	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati	Quruqlikdagi va quvur transporti
26	113	643

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

	Tadbirkorlik subyektlari soni	Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi
Mas’uliyati cheklangan jamiyat	11 638	52,2 %
Xususiy korxona	4 779	21,4 %
Oilaviy korxona	3 492	15,7 %
Aksiyadorlik jamiyat	17	0,1 %
Boshqalar	139	0,6 %

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar to'g'risida ma'lumot

2023- yil yanvar-noyabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

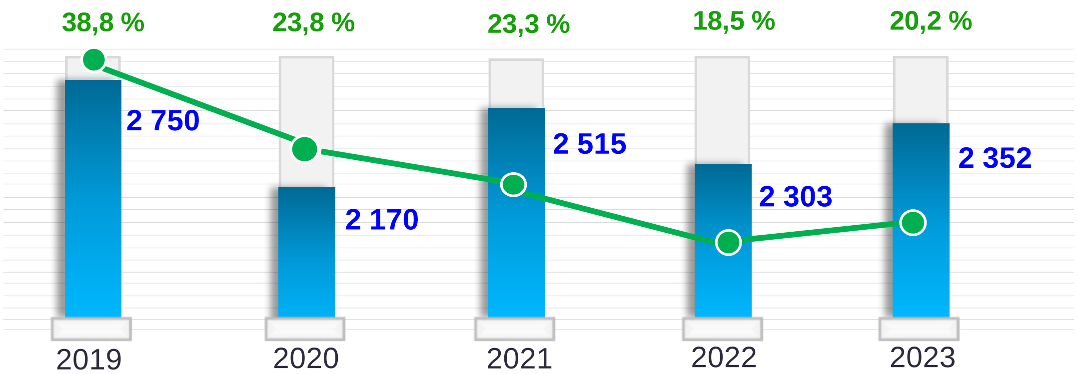

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

364
20,5 %

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

307
18,9 %

Sanoat

121
10,8 %

Qurilish

923
21,6 %

Savdo

121
17,4 %

Tashish va saqlash

152
28,4 %

Yashash va ovqatlanish

52
33,5 %

Axborot va aloqa

23
15,5 %

Sog'liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

289
22,1 %

Boshqa turlar

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zararlar uchun o'zlari qo'shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo'ladilar. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	498	16,6 %	Nurota t.	168	22,0 %
Qiziltepa t.	378	18,3 %	Konimex t.	105	22,8 %
Karmana t.	375	20,8 %	Zarafshon sh.	114	19,2 %
Uchquduq t.	228	32,6 %	Tomdi t.	50	16,4 %
Navbahor t.	220	22,2 %	G'ozg'on sh.	13	14,0 %
Xatirchi t.	203	23,6 %			

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

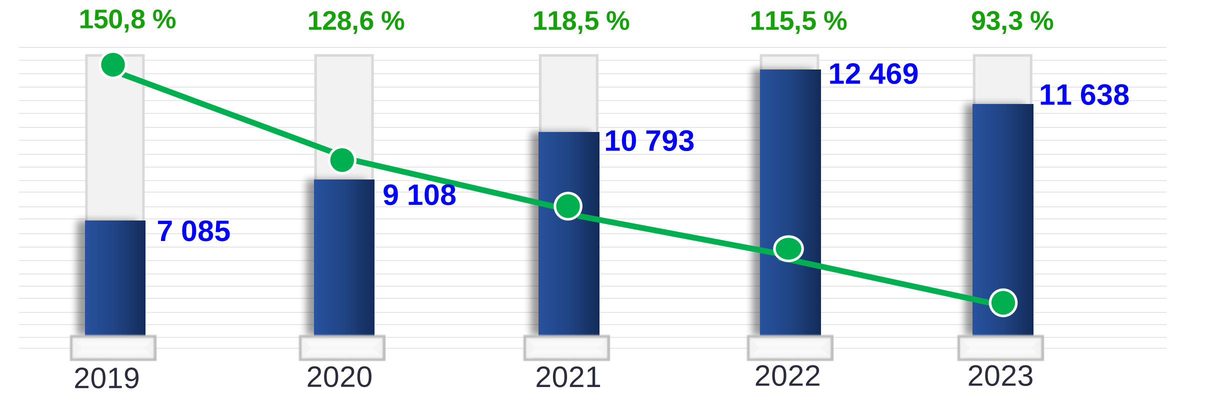

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

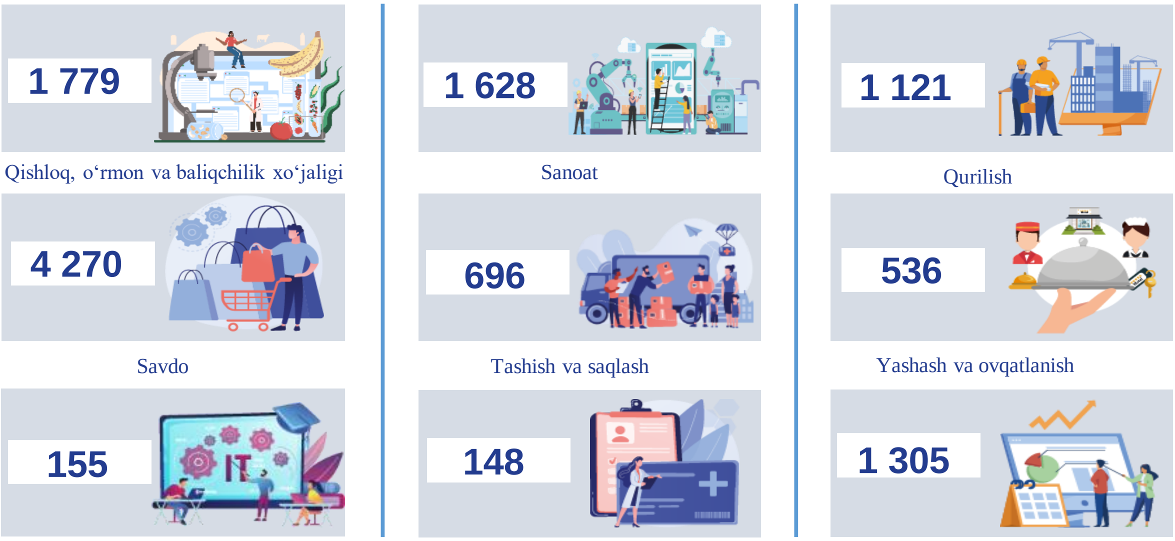

Soni	Faoliyat turi
1 779	Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi
1 628	Sanoat
1 121	Qurilish
4 270	Savdo
696	Tashish va saqlash
536	Yashash va ovqatlanish
155	Axborot va aloqa
148	Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish
1 305	Boshqa turlar

2023- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 22 301 ta korxona va tashkilotlarining 11 638 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) qo‘yidagicha bo‘ldi: savdo – 36,7 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 15,3 foiz, sanoat – 14,0 foiz va qurilish – 9,6 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	3 009	Uchquduq t.	699
Qiziltepa t.	2 064	Zarafshon sh.	596
Karmana t.	1 799	Konimex t.	461
Navbahor t.	989	Tomdi t.	304
Xatirchi t.	860	G‘ozg‘on sh.	93
Nurota t.	764		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

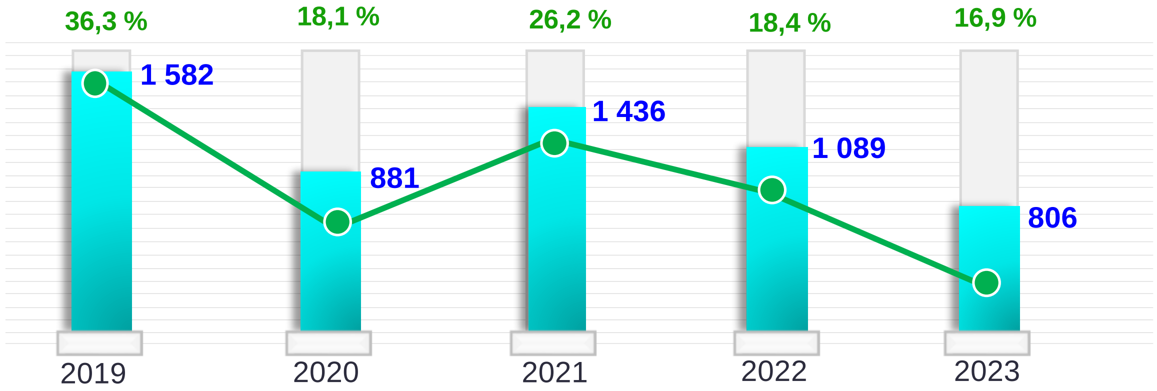

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

110

31,6 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

185

23,0 %

Sanoat

19

7,9 %

Qurilish

308

13,7 %

Savdo

12

22,2 %

Tashish va saqlash

67

18,3 %

Yashash va ovqatlanish

20

21,5 %

Axborot va aloqa

13

12,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

72

13,7 %

Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

Hududlar kesimida

Xatirchi t.	153	16,5 %	Navoiy sh.	49	7,2 %
Zarafshon sh.	121	18,3 %	Karmana t.	39	8,8 %
Navbahor t.	126	22,9 %	Nurota t.	15	4,7 %
Konimex t.	105	40,4 %	Uchquduq t.	9	14,8 %
Tomdi t.	103	42,2 %	Qiziltepa t.	10	2,8 %
G‘ozg‘on sh.	76	27,9 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

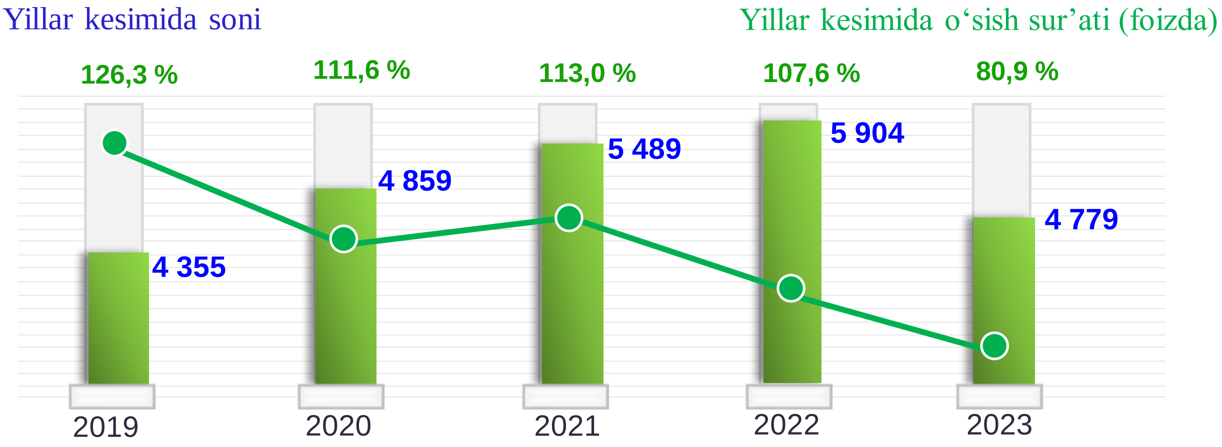

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

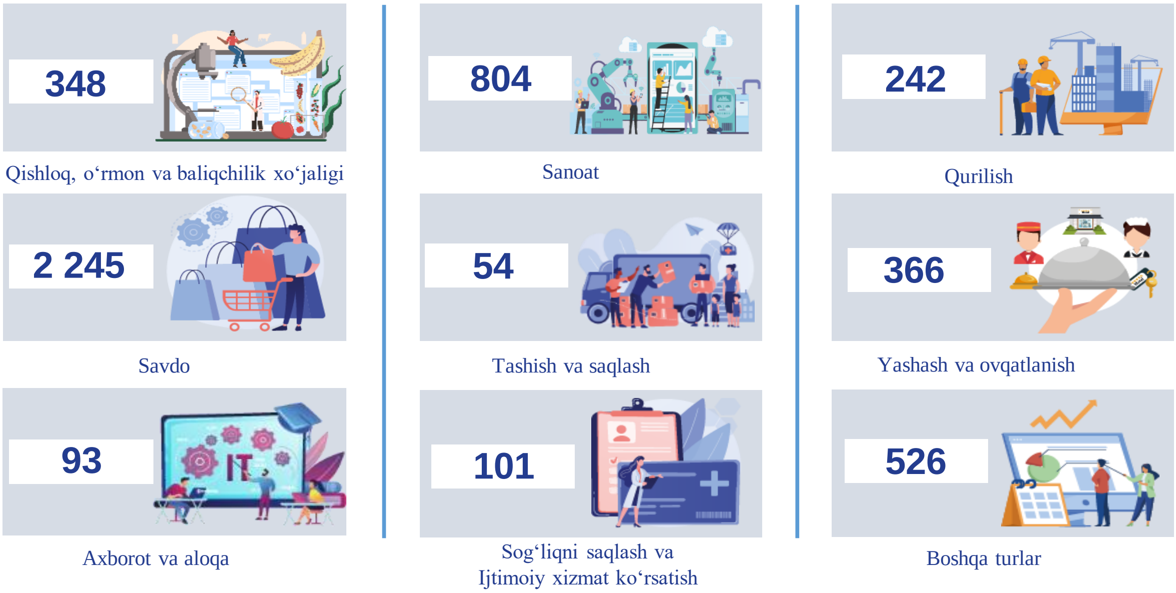

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni 4 779 tani tashkil etdi.

Xusuiy tadbirkorlik subyektlari o‘sish sur’atlarining o‘tgan yilga nisbatan ko‘payishiga tashish va saqlash sohalari (103,8 foiz), shahar va tumanlar kesimida esa – G‘ozg‘on (132,7 foiz), Tomdi (122,0 foiz) shahar va tumani ta’sir ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

Xatirchi t.	927	Nurota t.	322
Navoiy sh.	677	G‘ozg‘on sh.	272
Zarafshon sh.	661	Konimex t.	260
Navbahor t.	550	Tomdi t.	244
Karmana t.	443	Uchquduq t.	61
Qiziltepa t.	362		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

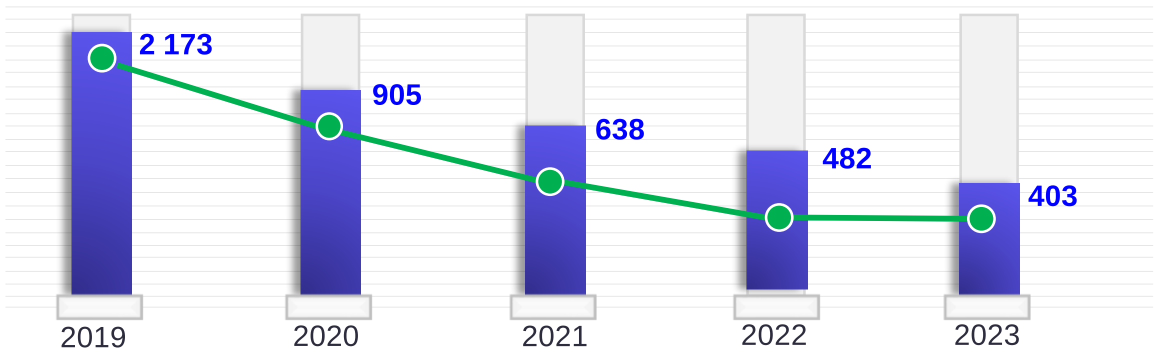

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foiz
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	37	11,3 %
Sanoat	153	21,4 %
Qurilish	2	5,4 %
Savdo	103	6,1 %
Tashish va saqlash	3	10,0 %
Yashash va ovqatlanish	66	17,2 %
Axborot va aloqa	6	35,3 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	9	18,4 %
Boshqa turlar	24	10,0 %

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Karmana t.	132	16,8 %	Qiziltepa t.	18	6,1 %
Navoiy sh.	80	12,8 %	Uchquduq t.	13	34,2 %
Xatirchi t.	46	8,8 %	Konimex t.	12	7,2 %
Navbahor t.	43	7,3 %	G‘ozg‘on sh.	6	17,6 %
Nurota t.	30	11,6 %	Tomdi t.	3	6,8 %
Zarafshon sh.	20	14,6 %			

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

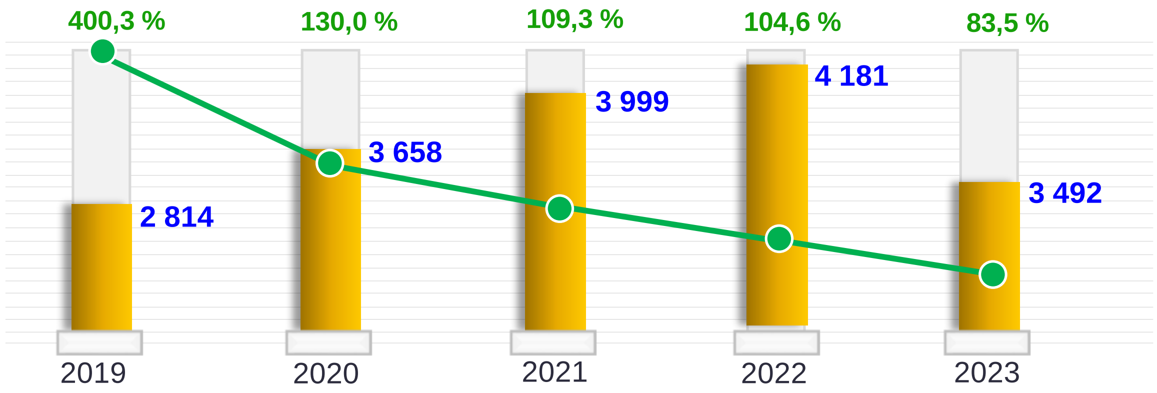

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra 2019- yilning mos davriga nisbatan 678 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Karmana t.	784	Konimex t.	166
Navoiy sh.	624	Zarafshon.	137
Navbahor t.	591	Tomdi t.	44
Xatirchi t.	522	Uchquduq t.	38
Qiziltepa t.	293	G‘ozg‘on sh.	34
Nurota t.	259		

Yangi tashkil etilgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

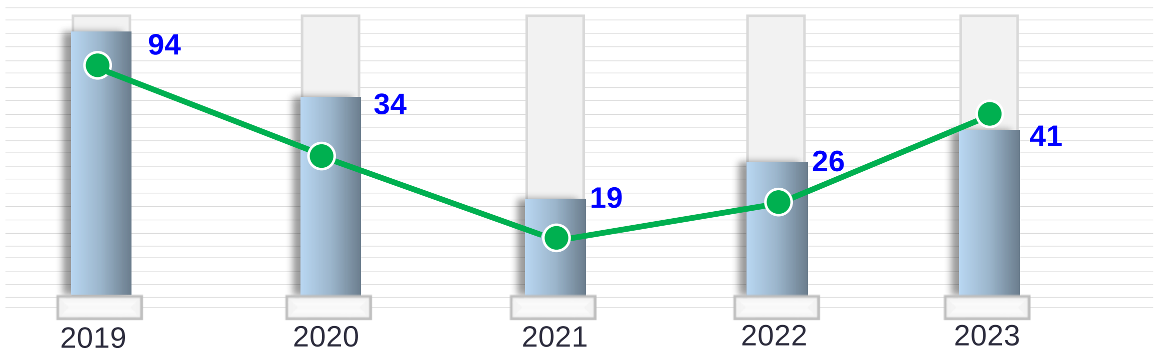

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

3
18,8 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

18
14,0 %

Sanoat

15
24,3 %

Savdo

1
25,0 %

Tashish va saqlash

1
25,0 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

3
9,1 %

Boshqa turlar

Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko‘rishimiz mumkin.

Hududlar kesimida

Navoiy sh.	17	24,5 %	Xatirchi t.	2	18,2 %
Karmana t.	7	10,2 %	G‘ozg‘on sh.	2	11,1 %
Nurota t.	4	25,0 %	Navbahor t.	2	20,0 %
Konimex t.	4	40,0 %	Zarafshon sh.	2	12,5 %
			Uchquduq t.	1	7,7 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

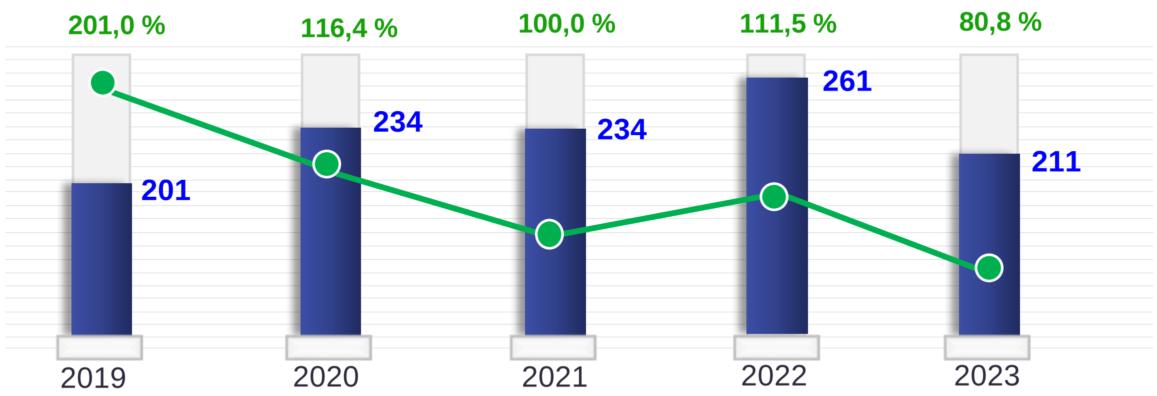

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Keyingi besh yilda chet el investitsiyalari ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 2.0 barobarga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 42 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Xitoy Xalq Respublikasi egallagan. Bu respublikada chet el investitsiyalari ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 21,4 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Rossiya Federatsiyasi (ulushi 14,8 foiz), Eron Islom (9,7 foiz), Turkiya (ulushi 7,7 foiz), Janubiy Koreya (ulushi 5,6 foiz) va Qozog‘iston (ulushi 4,1 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Karmana t.	60	Xatirchi t.	11
Navoiy sh.	61	Navbahor t.	9
Nurota t.	12	Tomdi t.	8
Qiziltepa t.	12	Uchquduq t.	5
Zarafshon sh.	16	G‘ozg‘on sh.	5
Konimex t.	12		

Davlatlar kesimida yangi tashkil etilgan chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida

2023- yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Rossiya Federatsiyasi	7
Xitoy Xalq Respublikasi	6
Hindiston Respublikasi	4
Eron Islom Respublikasi	3
Qozog‘iston Respublikasi	3
Avstraliya	2
Boshqa Davlatlar	16

O‘zbekistonda iqtisodiy o‘sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo‘yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o‘sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O‘zbekiston hukumati o‘z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag‘batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko‘paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, chet el investitsiyalari ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 96 tasi qo‘shma korxonalar, 115 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
26	Navoiy shahri	35
10	Zarafshon shahri	6
2	G‘ozg‘on shahri	3
7	Konimex tumani	5
6	Qiziltepa tumani	6
5	Navbahor tumani	4
39	Karmana tumani	21
7	Nurota tumani	5
2	Tomdi tumani	6
3	Uchquduq tumani	2
8	Xatirchi tumani	3

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va xorijiy investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

	xorijiy korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	10	6
Sanoat	49	61
Qurilish	9	5
Savdo	29	14
Tashish va saqlash	1	3
Yashash va ovqatlanish	4	-
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	3	1
Axborot va aloqa	2	-
Boshqa turlar	8	6

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish
va tizimli xizmat
ko‘rsatish bo‘limi
Tel.:79.223.42.67